

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Oceňování nepeněžitého vkladu u kapitálových společností bez nutnosti vyhotovovat znalecký posudek?

Poslanecké sněmovně byl předložen návrh novely zákona číslo 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, která by po svém schválení měla významným způsobem zasáhnout do stávající právní úpravy. Hlavním cílem této novely je transponovat do českého právního řádu novelu druhé obchodněprávní směrnice číslo 2006/68/ES. Lhůta pro transpozici novelizovaných ustanovení druhé směrnice uplynula již 15. dubna 2008. V souladu s původní transpozicí druhé směrnice, kterou zákonodárce vztáhl na obě kapitálové společnosti, se ustanovení zmíněné novely druhé směrnice použijí na společnosti akciovou i s ručením omezeným. Kromě toho by novela obchodního zákoníku měla zjednodušit a zpřehlednit stávající právní úpravu některých ustanovení druhé části obchodního zákoníku.

Cílem novely druhé směrnice je zejména zjednodušení procesu oceňování nepeněžitých vkladů, nabývání vlastních akcií a finanční asistenci. Podstatnou změnu oproti stávající právní úpravě představuje návrh v souladu se směrnicí v zjednodušení procesu oceňování nepeněžitého vkladu tím, že společnost, respektive její statutární orgán, bude moci zvolit, jakým způsobem bude hodnota nepeněžitého vkladu stanovena. Toto zjednodušení je ale možné aplikovat pouze při stanovování hodnoty nepeněžitého vkladu pro účely zvýšení základního kapitálu, nikoliv při oceňování vkladu nově zakládané společnosti.

Určení hodnoty nepeněžitého vkladu při zvyšování základního kapitálu by po účinnosti nové právní úpravy nebylo podmíněno vyhotovením znaleckého posudku. Statutární orgán společnosti by mohl ve svém rozhodnutí určit, zda zvolí ocenění na základě jiné transparentní metody nebo posudku soudem jmenovaného znalce.

Způsoby, kterými bude možné stanovit hodnotu nepeněžitého vkladu, se liší podle předmětu tohoto vkladu. Je-li předmětem investiční cenný papír nebo nástroj peněžního trhu, je možné určit jeho hodnotu na základě ceny, za níž byl daný předmět obchodován na regulovaném trhu. Primárně tedy návrh vychází z předpokladu, že cena, za níž je cenný papír popřípadě jiný nástroj peněžního trhu obchodován na regulovaném trhu, je dostatečně transparentní a odráží jeho reálnou hodnotu. Vzhledem k tomuto předpokladu tak poskytuje dostatečný podklad pro stanovení hodnoty daného předmětu pro účely zvyšování základního kapitálu prostřednictvím nepeněžitého vkladu. Zároveň

vzhledem k neustálému kolísání ceny, za kterou je cenný papír nebo jiný finanční instrument v určitém časovém období na regulovaném trhu obchodován, předpokládá návrh v souladu s novelou druhé směrnice s oceněním takového předmětu nepeněžitěho vkladu na základě váženého průměru z cen, za nichž byl daný předmět obchodován v průběhu posledních 6 měsíců před splacením vkladu.

Je-li předmětem nepeněžitěho vkladu jiný majetek než investiční cenný papír nebo nástroj peněžního trhu obchodovaný na regulovaném trhu, umožňuje novelizovaná podoba druhé směrnice ocenění takového majetku dvěma způsoby. Podkladem se předně může stát zpráva obecně uznávaného nezávislého odborníka, kterou vypracuje v období 6 měsíců před splacením vkladu. Do zákona by se tak dostal zcela nový pojem „obecně uznávaného odborníka“, kterým nemusí být výlučně znalec, ale v podstatě kdokoli, je-li za takového odborníka obecně považován. Konkrétní výklad tohoto pojmu by tak především závisel na budoucí aplikační praxi.

Druhou variantou pro stanovení hodnoty jiného majetku než investičního cenného papíru nebo nástroje peněžního trhu obchodovaného na regulovaném trhu, je použití reálné ceny tohoto majetku, která je vykázána v účetní závěrce za předcházející účetní období, je-li tato bez výhrad ověřena auditorem. Z povahy věci plyne, že předpokladem pro použití této metody je především skutečnost, že společnost vede účetní evidenci o tomto majetku podle zákona o účetnictví v reálných cenách. Podle § 27 zákona číslo 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, se oceňování reálnými cenami provádí např. u některých cenných papírů, finančních derivátů nebo pohledávek určených k obchodování a to na základě tržní ceny nebo kvalifikovaného odhadu nebo posudku znalce, není-li tržní cena dostatečná pro stanovení reálné hodnoty.

Společnost se tedy u určitého majetku může rozhodnout o způsobu ocenění toho majetku na základě výše popsaných metod a ocenění znalcem by bylo nutné pouze tehdy, pokud by hodnota vkladu stanovená na základě vybrané metody mohla být ovlivněna určitými výjimečnými okolnostmi a lišila by se z toho důvodu od hodnoty vkladu ke dni jeho splacení. V takovém případě návrh počítá se zakotvením povinnosti statutárního orgánu zajistit nové ocenění znaleckým posudkem.

Pokud statutární orgán nové ocenění nezajistí, umožňuje návrh, aby nové ocenění zajistili samotní akcionáři, respektive společníci, jejichž vklady tvoří alespoň 5% základního kapitálu. Tito akcionáři (společníci) mají především na vznik povinnosti k novému ocenění nepeněžitěho vkladu upozornit nečinný statutární orgán a teprve pokud statutární orgán zůstane nadále pasivní, mohou návrh na jmenování znalce sami podat.

Návrh rovněž z důvodu ochrany věřitelů předepisuje společnosti informační povinnost, která se vztahuje na základní informace o nepeněžitěm vkladu a datu rozhodnutí o zvýšení základního kapitálu. Tyto informace má společnost zveřejnit ještě před splacením vkladu. Po splacení následně uloží do sbírky listin prohlášení obsahující základní informace k nepeněžitému vkladu a rozhodnutí o zvýšení základního kapitálu, eventuelně pokud bylo oznámení před splacením řádně zveřejněno, pouze prohlášení, že nedošlo ke změně okolností. Pojistka ve formě zpřístupnění uvedených informací ve sbírce listin by měla zajistit, že nejpozději za jeden měsíc po splacení vkladů bude informace veřejně dostupná.

V krátkosti uvádím další významné aspekty, jichž se připravovaná novela obchodního zákoníku dotýká. Kromě finanční asistence akciové společnosti poskytnuté za účelem nabývání jejích akcií, kterou novelizovaná druhá směrnice připouští, novela nově počítá i s možností, aby obdobným způsobem poskytla finanční asistenci i společnost s ručením omezeným při nabývání vlastních podílů. Návrh dále zpřesňuje problematiku ustanovení §67a a §196a, která v současné aplikační praxi vyvolávají mnoho nejasností a nejsou vykládána jednotně.

Šárka Gregorová

[AK Schaffer & Partner s.r.o.](#)

Gallery Myšák
Vodičkova 710/31
110 00 Praha 1
Česká republika

tel.: + 420 221 506 300

fax: + 420 221 506 301

email: info@schaffer-partner.cz

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Transpoziční novela ZISIF – jaké změny přináší?](#)
- [Ban, omezení zpeněžení či zablokování účtu? Jaká máte práva vůči platformě? Ochrana streamerů a dalších tvůrců ve světle DSA](#)
- [Pozemkové restituční náhrady a role znalce, když se hodnota majetkové křivdy přepočítává po desetiletích](#)
- [Zaplatit za logo nestačí. Jaká práva skutečně získáváte?](#)
- [Komunitní energetika od 1. srpna 2026: co se skutečně mění](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 41.: Záruka za jakost v kupní smlouvě](#)
- [Komu náleží vlastnické právo k náhradní veřejné komunikaci postavené investorem?](#)
- [AML rizika u luxusních nákupů](#)
- [Recentní judikatura Nejvyššího soudu k důvodům neplatnosti usnesení valné hromady](#)
- [Ocenění nemovitosti v dědickém řízení: kdy postačí odhad a kdy je nutný znalecký posudek](#)
- [Tlačítko pro odstoupení od smlouvy jako nový standard spotřebitelského online rozhraní](#)